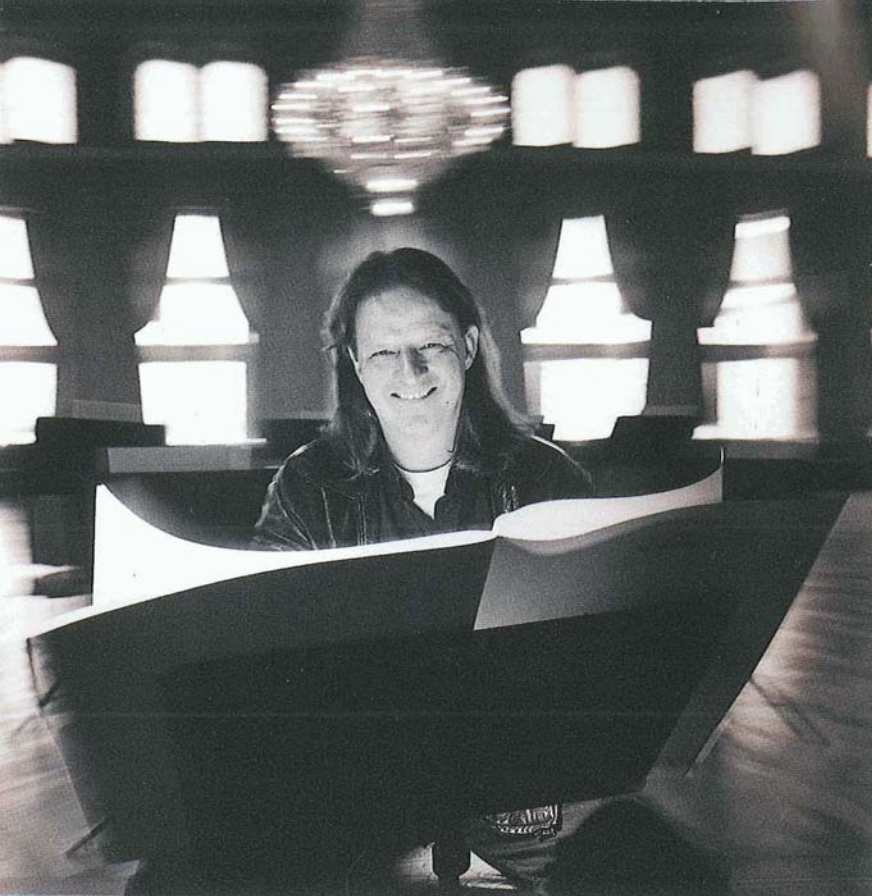

JAN SANDSTRÖM MOTORBIKE

"Varje morgon när jag vaknar vill jag bli överraskad av vad jag kan komma att bita på i dag."

Orden är Jan Sandströms egna. Ett ovanligt påstående av en samtida tonsättare i Sverige. Men för Jan Sandström är musiken känslans språk. Ett språk så starkt att han själv låter sig förföras av sitt skapande.

Den kinesiske filosofen Chuang-tse uttryckte en gång en önskan att kunna leva sitt liv utan förutfattade meningar om hur livet ska levas.

Jan Sandströms komponerande kan nog beskrivas med hjälp av de orden om än lätt modifierade:

"Jag vill skriva musik utan förutfattade meningar om hur musik ska skrivas".

Jan Sandströms skapande är prestigelöst och förutsättningslöst, han skriver den musik som känns angelägen för tillfället och rör sig fritt i tid och rum.

Ibland är det vackert, på gränsen till "smörigt", ibland är det kärvt och fult, men alltid på ett sådant sätt att lyssnaren får vara med. Det är mänsklig musik.

POSTMODERNIST ELLER INTE så är Jan Sandström och hans musik ständigt i rörelse. Med hjälp av sitt hantverk färdas han ut och in i vilka musikaliska och filosofiska landskap han helst behagar. I bland tappar han som alla andra konstnärer fotfästet. Då kan man välja på två saker: att kliva framåt eller bakåt.

- Tänk alltid ett steg längre, brukar Jan Sandström säga.

Med det menar han att man alltid kan kliva tillbaka men med vetskapen om vad som

finns bakom hörnet. Att tappa fotfästet är alltså inte alltid så dumt. Ibland tvingas man då sätta ned den konstnärligt musikaliska foten där man minst anar det.

Enkelt skulle man kunna uttrycka det att medan några står kvar och skriker åt de andra hur de ska bete sig, har postmodernisten redan sprungit förbi i jakten efter något att leta efter.

För Jan Sandström handlar det om lusten att skapa. Lusten att leka.

Men det är sann musik. Det finns en gedigen ärlighet i Jan Sandströms sätt att handskas med musiken och med dem som lyssnar.

Ordet uttrycksbehov klingar negativt, det är något man måste eller som är påtvingat. Lust däremot är glädje och vilja, viljan att skapa, viljan att kommunicera, viljan att älska.

Jan Sandström har alltid skrivit musik med hjärtat och hans behov att komponera är snarare att benämna som en lust.

- Jag skriver musik för att jag har lust.

DET FINNS OFTA en utommusikalisk förankring i Jan Sandströms musik. Den kan vara hämtad från en bok, ett citat eller kanske från en musikers berättelser eller en dikt.

Men det är alltid från något som rört honom väldigt djupt. Något han identifierar sig med och sällan eller aldrig något han reagerar mot. Han är humoristisk men aldrig ironisk eller sarkastisk.

Han talar ofta om den enkla människan eller den missförstådde hjälten. De vanliga känslorna hos de vanliga människorna. Jan Sandström vågar att handskas med det naiva - emotionellt som musikaliskt.

En recensent skrev en gång att han skriver "musik som klappar en på handen och

säger att det ordnar sig“.

Eller som en annan skribent skrev om den andra trombonekonserten, Don Quixote från 1994; "Sandström har förstått att ta det patetiska elementet på allvar...".

Eller som Jan Sandström själv brukar säga: "Det är kul att ha kul!"

DET FANNS EN TID då Jan Sandström tillhörde de modernister som med stor intellektuell iver jagade de nya formerna och klangerna. Under flera år arbetade Jan Sandström med att utveckla den form av övertonsharmonik som kallas för spektralharmonik.

Höjden av hans seriella passion kommer 1986 i verket *Acintyas* för stråkorkester som till en början är ett genomseriellt verk. Men i mitten av det verket händer någonting märkligt. Puls och "sväng", ett rytmiskt, nästan popigt förfarande som inte funnits tidigare i hans musik infinner sig plötsligt. Kanske är det här han gör sitt vägval.

Sittandes bland högarna av spektralanalytiska uträkningar är det som om han plötsligt tänkte; "Ah, nu är jag less, nu kör jag på bara...".

Jan Sandström släpper de formella och seriella tyglarna, öppnar en ny dörr och låter

musikens eget väsen få liv. Den intuitiva leken med musikens parametrar får plötsligt stort spelrum.

- Tristessen är min bästa vän, brukar Jan Sandström säga,

- Då vet jag åtminstone var jag inte vill vara, och tvingas att öppna dörrar till rum där jag tidigare aldrig varit eller ens visste fanns.

Acintyas hämtar sin inspiration i en idévärld influerad av den österländska filosofin: Acintyas - icketänkandets värld - är den synvinkel var ifrån man kan se alla motsatsers enhet, där allt plötsligt står klart.

JAN SANDSTRÖM ÄR INGEN enstöring som sitter ensam på sin kammare och leker med sin musik. Snarare tvärtom bjuder han ofta in människor han tycker om och inspireras av att ta del i skapandet, vara med att leka, påverka, förändra musiken.

- Det var skönt att hitta en lekkamrat att "laja med", säger Christian Lindberg, en av hans bästa lekkamrater.

- Vårt samarbete är helt prestigelöst, fortsätter han och tycker att Jan Sandström på ett naturligt sätt låtit honom vara en aktiv del i komponerandet.

- Vi leker fram saker och sedan får vi se, säger Jan Sandström om samarbetet som resulterat i flera verk och versioner av verk.

Samarbetet började på Island 1986, där båda befann sig för att medverka i de Nordiska Musikdagarna som det året hölls där. Det uppstod "kemi" redan från början. Christian Lindberg betraktade Jan Sandström som en vanlig kille, men förstod att det var någonting speciellt över honom när han fick höra orkesterverket "Era", i ett par hörlurar.

-Jag älskar Jannes musik, det är som

magi, säger han och skrattar.

Nedsänkta i en av de varma isländska källorna, endast iklädda varsin burk öl, började ett fruktsamt samarbete växa fram. Trombonisten berättade för kompositören om sina långa resor och så småningom kom en idé om att göra en trombonekonsert med ett slags modern Odysseus i huvudrollen. Tre år senare var Trombonekonsert nr. 1 - *Motorbike Concerto* färdig. I dag är Motorcykelkonserten ett av de mest spelade svenska verken i världen någonsin och kanske ett av de mest spelade moderna verken överhuvudtaget med sina över trehundra (300!) framföranden sedan uruppförandet 1989.

Har man sett dem tillsammans förstår man vad som menas med "laja". Ungefär som när två grabbar träffas för att leka med modelljärnvägen eller nåt åt det hållet.. Kravlöst och utan större förväntningar på resultatet. Det lustiga är att det är då det brukar bli riktigt bra.

JAN SANDSTRÖM BÖRjade TIDIGT i sin musikaliska bana att sjunga i kör och har sedan dess komponerat en hel del för röster i olika former. "Arrangemanget" av Michael Praetorius *Det är en ros utsprung* är ett av Sandströms mest innerliga verk och ofta framfört och inspelat både i Sverige och utomlands.

Han låter den utsprungna rosen ta musikalisk gestalt i en klang som ömsom öppnar sig och ömsom sluter sig. I rosens mitt finns den gamla koralen närvarande och en tidlös kommunikation med en svunnen tid uppstår.

TVÅ KÖRPOEM SKREVS under hans studietid i Stockholm. Bo Wallner gav en uppgift under

ett seminarium med temat "ord och ton" att tonsätta en dikt av Harry Martinson. Av bara parten komponerade Jan Sandström två stycken, *Anrop* och *Två japanska landskap*, som på ett sedermera ganska typiskt "sandströmsätt", madrigaliserar med musikaliska reflektioner över texten.

Han är följsam i sitt hanterande av den enkla lyriken. Han vill ta vara på den form och den dynamik som redan finns etablerad hos Harry Martinson. Det kan vara så enkelt som att när texten talar om att "över fälten stiger månen", rör tonerna på papperet sig i formen av en måne.

TILL SKILLNAD FRÅN orkestermusiken, som ju stundtals är väldigt utåtriktad, är det som om hans körmusik blir länken till det inre, det emotionellt abstrakta.

Alldeles tydligt är det i *Sanctus*, ett verk som skrevs till barnhemmet La Casa de la Madre y el Niño i Bogota där Jan Sandström menar att han fann sitt El Dorado, när en guldklump lades i hans famn. Verket uruppfördes i Bogota i samband med barnhemmets 50-årsjubileum.

Enkelheten blir en närvarande parameter som låter musiken inbjuda lyssnaren att fullborda upplevelsen med egna tankar och känslor. En stillasinnad tacksägelse av innerlig lycka.

DET ÄR INTRESSANT med de båda sidorna i Jan Sandströms skapande. De verkar till en början vara helt skilda från varandra men ju mer man närmar sig hans musik desto tydligare ser man att det handlar om två sidor av samma mynt. Eller rättare sagt flera sidor.

För Jan Sandström rör det sig om en hel-

het. Sin egen helhet.

– Musik är musik, skulle han kunna säga och inte bry sig så mycket om det handlade om popmusik eller konstmusik, åtminstone inte så länge det är ärligt.

SAXOFONISTEN John-Edward Kellys far deltog som pilot på Kina – Burma luftbår under andra världskriget. Updraget var på intet sätt ärorikt, mer än en tredjedel av de ivägskickade flygplanen kom aldrig tillbaka. Planet som Kelly flög döptes till "*My Assam Dragon*", den överviktige draken, som läses som amerikansk slang för "My ass'n draggin'".

Flygplanet gjorde stor nytta, och var av avgörande betydelse för John-Edward Kelly, det förde hans far tillbaka till Assam i Indien från många riskabla flygningar över Himalaya.

Saxofonkonserterna *My Assam Dragon* är formad likt en ensam drake som försöker få luft under vingarna men inte riktigt lyckas. Åter får en sorglig skepnad utrymme i Jan Sandströms värld.

Verket är representativt för det dansanta drag som finns närvarande i mycket av Jan Sandströms musik under 90-talet. Också harmoniskt leker han här med det han kallar för det "subdominantiska träsket" genom att ge en skenbild av det harmoniska hemmahörandet och det egna förhållandet till tonaliteten.

OM "GRÄNSLÖS MUSIK" från början kanske bara var lek, och oreflektad musikalisk aptit är den nu ett uttalat kärleksbudskap. I alla fall i en spegel av Jan Sandström.

Fredrik Högberg

Acintyas

ANROP

Fullmånen lyser på havet
och du i mitt hjärta
Stranden väntar och åldras.
Du kommer aldrig.
Flyktig är månstrimmans stig
över hav som slukat
båten med vilken vi skulle ha färdats länge
burna av åtrå, spelande flöjt och lyra
enande sång och kött i silvervinden.

TVÅ JAPANSKA LANDSKAP

En bondgård hukar sig i gräsen
och över fälten stiger månen.
Högt på ett blad en syrsa fnittrar.
Då tindrar Yodogawa-floden.

Ett moln har stannat över dalen.
En flicka ser dit upp och ropar: Det är den
helga fågeln Kowo
som lagt sitt ägg. Nu blir det sommar.

Harry Martinson

(Ur *Gräsen i Thule* 1958,
Bonniers Förlag, Stockholm)

DET ÄR EN ROS UTSPRUNGEN

Det är en ros utsprungen
av Jesse rot och stam.
Av fädren ren besungen
den står i tiden fram
en blomma skär och blid
mitt i den kalla vintern
i midnatts mörka tid.

Biografier

CHRISTIAN LINDBERG är idag en efterfrågad solist över hela världen med en repertoar som inkluderar allt ifrån barockmusik framförd på stiltrogna instrument till den klassiska och nutida solorepertoaren. Många tonsättare har inspirerats att skriva verk direkt för honom, som bl a Toru Takemitsu, Arvo Pärt, Iannis Xenakis, Anders Hillborg, Pär Lindgren och Jan Sandström. Christian Lindberg är också

en mycket eftersökt lärare och föreläsare och kombinerar ofta sin konsertverksamhet med att ge master-classes över hela världen.

GILBERT VARGA, som föddes i London, påbörjade en lovande solistkarriär genom att redan som fyraåring studera violin för sin far, den berömde ungerske violinisten Tibor Varga. Senare i livet studerade han dirigering för tre mycket olika mästare Ferrara, Celibidache och Bruck. Varga har en stor erfa-

renhet av repertoaren för både kammarorkester och symfoniorkester. Han har varit engagerad av åtskilliga orkestrar och varit gästdirigent för de stora orkestrarna över hela världen som t ex Orchestre de Paris, Rotterdam Philharmonic och radioorkestrarna i Frankfurt, Köln och Leipzig . För närvarande är Gilbert Varga förste gästdirigent för Malmö Symfoniorkester och Orquesta Sinfonica de Galicia och blir från och med säsongen 1998-99 musikchef för den Baskiska Symfoniorkestern.

ERIC ERICSON, tidigare professor vid Musikhögskolan i Stockholm, har en unik position inom det svenska körlivet. Han har fostrat nya generationer kördirigenter, bedrivit en omfattande kursverksamhet även utanför Musikhögskolan och givit mästar kurser i Europa och USA. Han har också varit banbrytare för den nya körlitteraturen i Skandinavien efter 1945. Idag är Ericson en flitig gästdirigent och ger mästar kurser över hela världen. År 1997 tilldelades han Polarpriset. Eric Ericson är ledamot av Kungliga Musikaliska Akademien.

ERIC ERICSONS KAMMARKÖR som bildades av Eric Ericson 1945 har sedan länge varit en av vårt lands absolut förnämsta körer. Den speciella "Kammarkörsklangen" har blivit ett riktmärke för många andra svenska och internationella körer. Tillsammans med "syskonkören" Radiokören har Eric Ericsons Kammarkör genom åren gjort flera internationellt uppmärksammade framträdanden bl a med Berlinfilharmonikerna och Riccardo Muti.

LEIF SEGERSTAMS dirigentkarriär påbörjades efter studier vid Sibeliusakademien i Helsingfors och två år vid Juilliard School i New York. Under åren 1965-68 var han anställd vid Nationaloperan i Helsingfors och blev därpå utnämnd till musikchef vid Stockholmsoperan. Han har sedan varit verksam bl a som förste gästdirigent vid Deutsche Oper i Berlin och som chefsdirigent för österrikiska radions symfoniorkester och finska och danska radions symfoniorkestrar. Sedan 1996 är Leif Segerstam musikchef vid Kungliga Operan i Stockholm.

STOCKHOLMS KAMMARORKESTER bildades av sina nuvarande medlemmar 1981 och etablerade sig snabbt över världen som en av de mest eftersökta ensemblerna från Skandinavien och Europa. Orkestern är internationellt känd för sina förnämliga framföranden av både den klassiska och samtida repertoaren. Esa-Pekka Salonen knöts till orkestern från början och är dess konstnärlige rådgivare. År 1993 utnämndes Joseph Swensen till orkesterns förste gästdirigent. Ensemblen turnerar flitigt över hela världen med dirigenter och artister som Franz Welser-Möst, Esa-Pekka Salonen, George Cleve, Joseph Swensen, Ole Kristian Ruud, Raphael Oleg och Chrstian Zacharias.

JOHN-EDWARD KELLY föddes i San Fransisco men är numera bosatt i Tyskland, där han verkar som frilansmusiker. Han har turnerat i de flesta europeiska länder och i Skandinavien samt i Nord- och Sydamerika och Israel. Hans repertoar idag består huvudsakligen av verk som skrivits speciellt för honom och han har uruppfört mer än hundraålet verk. Han har framträtt även som föreläsare i bl a London,

Helsingfors, Stockholm och har skrivit ett flertal artiklar i ämnen som estetik, nutida musik och om saxofonen.

ERIK WESTBERG studerade dirigering för Eric Ericson vid Kungl. Musikhögskolan i Stockholm. Under 1995-96 var han gästdirigent för Pro Coro Canada samt Radiokören. Han har undervisat och gästdirigerat vid Educacao Artistica-Musica Faculdade de Artes, Sao Paulo samt varit Artist-in Residence vid Wollongong University, Australien. Westberg bildade Musikhögskolans kammarkör 1989 och sin egen vokalensemble 1993. Med dessa ensembler har han genomfört turnéer till bl a Frankrike, Brasilien, Österrike och Kina. År 1998 utnämndes Erik Westberg till biträdande professor vid Musikhögskolan i Piteå.

MUSIKHÖGSKOLANS KAMMARKÖR består av 35 korister som kommer från Musikhögskolans olika utbildningsprogram. Kammarkören bildades 1990 och har sedan starten haft Erik Westberg som konstnärlig ledare.

ADOLF FREDRIKS MUSIKKLASSER i Stockholm är sedan mer än femtio år ett välkänt begrepp i Sveriges musikliv. Musikklasserna omfattar i dag drygt 1000 elever i klasserna 4 - 9 och är landets äldsta profilskola med musiken som gemensam utgångspunkt. Här medverkar klasserna 7c och 7d.

EVA EKDAHL är körledare och har sedan 1972 varit musiklärare i Adolf Fredriks musikklasser.

Sanctus

“Every morning when I wake up I want to be taken unawares by whatever I might think up today!”

These are Jan Sandström's own words - an unusual statement by a present-day Swedish composer. But for Jan Sandström music is a language of emotions, a language so persuasive that he can even be seduced by his composing.

The Chinese philosopher Chuang-tse once expressed a desire to be able to live his life without any preconceived ideas about how life ought to be lived.

Jan Sandström's philosophy as a composer could be described in the same, slightly modified, terms:

“I want to write music without any preconceived ideas about how music ought to be written.”

Jan Sandström's composing is free of prestige and prejudice; he writes the music which concerns him most at that particular moment and which moves freely in time and space.

Sometimes the music is beautiful, bordering on the banal; sometimes it is harsh and ugly, but it always involves the listener - his music has human interest.

POSTMODERNIST OR NOT - Jan Sandström and his music are constantly on the move. With the help of his craftsmanship he travels in and out of musical and philosophical landscapes as he pleases. Like all artists he sometimes loses his bearings and then he has to choose between two alternatives - to go on or to go back.

“Always be one step ahead” is Jan Sandström's motto, by which he means that

you can always retrace your steps, but not until you know what is round the next corner. So losing your foothold is not such a bad thing after all. When you find your artistic feet again, you sometimes find that they have taken you to the most unexpected places.

To put it simply, while some people stay in the same place, loudly telling everyone else how things ought to be done, the postmodernist has already overtaken them in the pursuit of something to search for. For Jan Sandström this is the creative urge - the urge to play. But the music is genuine. There is a genuine honesty in the way Jan Sandström's treats the music and the way he treats his listeners.

“The need to express oneself” has a negative sound - something you feel you have to do or that is forced upon you. The urge to create, on the other hand, means enjoying what you are doing - wanting to create, to communicate, to love.

Jan Sandström has always written music from the heart and his need to compose is more an urge than a compulsion.

“I write music because I want to.”

JAN SANDSTRÖM'S MUSIC is often based on a non-musical association. It can be taken from a book, a poem or a quotation, or from a story that another musician has told him. But it is always something that has touched him deeply, something he can identify himself with, and never, or only very seldom, something that he protests against. He can be humorous but never sarcastic or ironic.

He often talks about the simple person or the misunderstood hero. About ordinary feelings that ordinary people have. Jan Sandström dares to deal with the naive - both

emotionally and in his music.

A critic once wrote that he composes “music that pats you on the hand and says ‘there, there, it’ll be all right’”.

Or as another critic described the second trombone concerto, *Don Quixote*, from 1994: “Sandström knows how to take the pathetic element seriously...”

Or as Jan Sandström often says to himself, “It’s fun having fun!”

THERE WAS A TIME when Jan Sandström belonged to the group of modernists who pursued new forms and sounds with enormous intellectual enthusiasm. For many years Jan Sandström worked at developing the form of overtone harmony that is known as spectral analysis.

His passion for serialism reached a climax in 1986 with the work *Acintyas* for string orchestra, which to begin with is purely serial in construction. However in the middle of the work something strange happens. The music suddenly develops a rhythmic beat, a “swing” bordering on pop music which had never previously been heard in his music.

Perhaps this is where he chooses his path. Sitting among piles of spectral calculations he seems to feel suddenly, “Oh, blow this, I’ve had enough, now I’m just going to let it happen...”

And Jan Sandström lets go of the formal and serial reins, opens a new door and frees the spirit of the music.

And suddenly there is plenty of scope for intuitive experiments with the musical parameters.

“Boredom is my best friend”, as Jan Sandström puts it.

“It tells me where I don’t want to be, and forces me to open doors to rooms that I’ve never been in, or that I didn’t even know existed.”

Acintyas was inspired by a world of ideas influenced by Eastern philosophy: from *Acintyas*’ vantage point - the world of non-thought - one can see how all opposites are united and everything is suddenly made clear.

JAN SANDSTRÖM IS NO HERMIT, sitting all alone in his study playing with his music. On the contrary, he often invites people that he likes and who inspire him to take part in the creative process, to join in the game and influence and alter the end result.

“It was great to find a playmate to ‘have fun’ with”, says Christian Lindberg, one of Jan Sandström’s favourite playmates.

“We work together without any prestige on either side”, he continues, by which he means that in a natural way Jan Sandström allows him to take an active part in the creative process of composing.

“It starts off as a game. There’s no knowing where it will take us”. That’s how Jan Sandström describes their collaboration which has resulted in several works and several versions of works.

Their collaboration began in Iceland in 1986 when the two of them were taking part in the Nordic Music Festival which was held there that year. The “chemistry” worked from the start. At first Christian Lindberg didn’t think that Jan Sandström was anything out of the ordinary, but realised that he had something special when he heard the orchestral work “Era” through a pair of headphones.

“I love Jan’s music, it’s like magic”, he

says and laughs.

Submerged in one of Iceland's hot springs with only a beer-can each for protection, a productive collaboration began to take shape. The trombone-player told the composer about his long journeys and suddenly the idea cropped up of writing a trombone concerto with a kind of modern Odysseus in the principal part. Three years later the Trombone Concerto No. 1 - *Motorbike Concerto* was finished. Today the Motorbike Concerto is one of the most frequently performed Swedish works in the world, and is possibly the most frequently performed modern work ever, with more than three hundred (300!) performances since the première in 1989.

If you've seen the two of them together, you realise what they mean by "having fun". Rather like two little boys having fun with a train set or something like that - no fixed rules and no high-flown ideas about how the fi-

nished product should turn out. But the funny thing is - that's when things turn out really well.

JAN SANDSTRÖM BEGAN HIS musical career as a chorister and since then he has written a considerable amount of music for voices in different forms. His "arrangement" of Michael Praetorius' "*Det är en ros utsprungen*" (Es ist ein' Ros') is one of Sandström's most fervent works and has frequently been performed and recorded both in Sweden and abroad.

He lets the original "rose" take musical form in a sound which alternately opens and closes. The ancient chorale forms the centre of the rose, a timeless communication with a bygone age.

TVÅ KÖRPOEM (Two Choral Poems) was composed while Jan Sandström was studying in Stockholm. During a seminar on the theme

“words and music”, professor Bo Wallner gave the students an assignment to set a poem by Harry Martinson to music. Immediately Jan Sandström wrote two pieces, *Anrop* and *Två japanska landskap*, in what has later become a fairly typical Sandström way of working - reflecting on the meaning of the poem and illustrating the words with madrigalisms. His approach to the simple poetry is sensitive. His aim is to make use of the form and the dynamics which Harry Martinson has already established. It can be as simple a matter as letting the notes move over the page like a moon to the words “the moon rises above the fields”.

UNLIKE HIS ORCHESTRAL music, which at times is extremely extroverted, his choral music seems to form a link with an inner world, with the emotionally abstract.

This is particularly noticeable in *Sanctus*, a work which was written for the children’s home La Casa de la Madre y el Niño in Bogota, where Jan Sandström says that he found his El Dorado when a priceless treasure was laid in his arms. The work was first performed in Bogota as part of the 50th anniversary celebrations of the children’s home. In this music simplicity is an important parameter which gives the listener room to include his own thoughts and feelings. A tranquil prayer of thanks for heartfelt happiness.

THE TWO DIFFERENT aspects of Jan Sandström’s composing are interesting. Initially they seem totally separate, but the closer one gets to Sandström’s music, the more one realises that they are in fact two sides of the same coin. Or strictly speaking, several sides.

For Jan Sandström it is a question of unity. His own unity.

“Music is music”, he might say, not in the least concerned whether it is pop music or classical music, as long as it is sincere.

THE SAXOPHONIST John-Edward Kelly’s father was a pilot during the Second World War and took part in the China - Burma airlift. It was not a specially glorious mission, and more than a third of the aeroplanes that took off never came back. The plane that Kelly flew was christened “*My Assam Dragon*”, an overweight dragon which in American slang becomes “My ass’m draggin’” The plane did a lot of good and was of crucial importance to John-Edward Kelly, since it carried his father back to Assam in India after each of the many risky missions across the Himalayas.

The saxophone concerto *My Assam Dragon* portrays a lonely dragon who tries to spread his wings and fly but doesn’t quite make it. Once again a pitiable figure is given a prominent place in Jan Sandström’s world.

The work is representative of the dancing character which is a feature of much of Sandström’s music in the 90s. Harmonically, he is also playing a game here with what he calls the “subdominant quagmire”, by hinting at an illusory affiliation to certain harmonies and his own relation to tonality.

IF “MUSIC WITHOUT BOUNDARIES” was perhaps originally a game, an unreflecting musical appetite, it has now become a clearly pronounced desire to communicate love and understanding, at least in the mirror that Jan Sandström holds up.

A rose has sprung up from a tender root

CALLING

The full moon is shining on the sea
and you in my heart.
The beach is waiting and aging. You never
come.
Fleeting is the path of the moonbeam on the
ocean
that has swallowed the boat which should have
taken us far
borne by desire, plying flute and lyre
uniting song and flesh in the silver wind.

TWO JAPANESE LANDSCAPES

A farmhouse is squatting in the grass
and over the field the moon's rising.
High on a leaf a cricket's chirping.
Then Yodogawa River ignites.

A cloud lingers over the valley.
A girl gazes upwards and exclaims:
It is the sacred bird called Kowo
laying its egg. Now summer has come.

Harry Martinson
(Engl. translation W.E.Ottercrans)

A ROSE HAS SPRUNG UP FROM A TENDER ROOT

A rose has sprung up from a tender root
As the old ones sang to us.
It stems from Jesus.
And He brought forth a little flower
In the midst of the cold winter
In the middle of the night.

Biographies

Today **CHRISTIAN LINDBERG** is in world-wide demand as a soloist with a repertoire which ranges from baroque music, performed on period instruments, to classical and contemporary solo works. Many composers have been inspired to write works specially for him including Toru Takemitsu, Arvo Pärt, Iannis Xenakis, Anders Hillborg, Pär Lindgren and Jan Sandström. Christian Lindberg is also much in demand as a teacher and lecturer and often combines concert tours with series of master classes throughout the world.

GILBERT VARGA, who was born in London, started a promising solo career by studying violin at the age of four with his father Tibor Varga, the famous Hungarian violinist. He later studied conducting under three very different maestros - Ferrara, Celibidache and Bruck. Varga has extensive experience in both chamber orchestra and symphonic repertoire, has held positions with several orchestras and has guest conducted major orchestras throughout the world such as the Orchestre de Paris, Rotterdam Philharmonic and the radio orchestras of Frankfurt, Cologne and Leipzig. Varga is at present Principal Guest Conductor of both the Malmö Symphony Orchestra and Orquesta Sinfonica de Galicia and will from 1998-99 be Music Director of the Basque Symphony Orchestra.

ERIC ERICSON, former acting Professor at the State Academy of Music, Stockholm and an immensely influential figure in the development of Swedish choral singing. He has trained new generations of choral conductors, led

numerous courses extramurally and given master classes in Europe and the USA. He has also pioneered the new choral repertoire in Scandinavia. Today Eric Ericson is very active as a visiting conductor and holds regular master classes in several countries. In 1997 he received The Polar Music Prize. Eric Ericson is a member of the Royal Swedish Academy of Music.

THE ERIC ERICSON CHAMBER CHOIR which was founded by Eric Ericson in 1945, has long been one of the most outstanding choirs in Sweden. The special "Chamber Choir sound" created by Eric Ericson has been an inspiration to many other Swedish and international choirs. Together with its "sibling" the Swedish Radio Choir, the choir has given several internationally highly praised performances over the years, including performances with the Berliner Philharmonic and Riccardo Muti.

LEIF SEGERSTAM started his conducting career after studying at the Sibelius Academy in Helsinki and two years at the Juilliard School of Music in New York. In 1965-68 he was conductor of the Finnish National Opera in Helsinki and was then recruited by the Royal Swedish Opera in Stockholm as Music Director. He then became Principal Guest Conductor of the Deutsche Oper in Berlin and has also been principal conductor of the Austrian Radio Symphony Orchestra, the Finnish Radio Symphony Orchestra and the Danish Radio Symphony Orchestra among others. Since 1996 Segerstam has been Director of Music at the Royal Swedish Opera in Stockholm.

STOCKHOLM CHAMBER ORCHESTRA was founded by its present members in 1981 and is rapidly establishing itself worldwide as one of the most enterprising and sought-after ensembles from Scandinavia and Europe as a whole. It has an international reputation for its excellence in performances of both classical and contemporary repertoire. Esa-Pekka Salonen has been associated with the orchestra from the outset and is its Artistic Adviser. In 1993 Joseph Swensen was appointed its Principal Guest Conductor. The orchestra tours extensively worldwide with conductors and artists such as Franz Welser-Möst, Esa-Pekka Salonen, George Cleve, Joseph Swensen, Ole Kristian Ruud, Raphael Oleg and Christian Zacharias .

JOHN-EDWARD KELLY was born in San Francisco, but lives nowadays in Germany as a free-lance artist. He has concertized extensively in nearly all European countries and throughout Scandinavia, as well as in North- and South-America and Israel. His repertoire today consists fundamentally of works written expressly for him and has given the first-performances of more than 100 compositions. He has also been active as lecturer (London, Helsinki, Stockholm etc.) and has published numerous articles concerning aesthetics, contemporary music and the Saxophone.

ERIK WESTBERG studied conducting with Eric Ericson at the Royal College of Music in Stockholm. In 1995-96 he was a guest conductor of Pro Coro Canada and of the Swedish Radio Choir. He has been a teacher and guest conductor at Educacao Artistica-Musica Faculdade de Artes, Sao Paolo and also been

Artist-in-Residence at Wollongong University, Australia. In 1989 he founded the Chamber Choir of the State College of Music in Piteå and in 1993 his own Vocal Ensemble. Together with these ensembles he has toured in France, Brazil, Austria and China among other countries. In 1998 Erik Westberg was appointed Assistant Professor at the State College of Music in Piteå.

THE CHAMBER CHOIR OF THE STATE COLLEGE OF MUSIC in Piteå consists of 35 members all recruited from the various classes at the college. The Chamber choir was founded in 1989 and from the beginning Erik Westberg has been its artistic adviser.

THE ADOLF FREDRIK MUSIC CLASSES in Stockholm have been a well-known feature of Swedish musical life for more than fifty years. Today the Adolf Fredrik Music Classes function as an ordinary school, with extra music on the timetable and choral singing as its distinctive profile. The school has just over 1,000 pupils, aged eleven to sixteen. Two classes make up a concert choir; on this recording the choir consists of fourteen-year-olds in classes 7c and 7d.

EVA EKDAHL is a choir leader and has taught music at the Adolf Fredrik Music Classes since 1972.

MOTORBIKE CONCERTO

INTRODUCTION: It all starts in the homeland of Odysseus. The parts of the world are drawn out with the help of the trombone and we finally end up in Florida's swamp.

THE EVERGLADES: Florida's swamplands with their unique natural surroundings are depicted, after which we are thrown straight into a motorcycle race in Provence.

THE MOUNTAIN IN PROVENCE: a motorcycle gang is riding through the medieval mountain village of Grimaud, through which a Catholic procession is passing. The journey continues to

THE LAND OF THE ABORIGINES: we find ourselves among the Australian aborigines, where we play ourselves into a trance on branches hollowed out by termites.

FINALE: the composer lets the listener experience parts of the journey again, and finally leads the piece to its unavoidable conclusion.

Christian Lindberg

JAN SANDSTRÖM MOTORBIKE

PHONO
SUECIA

PSCD 87

DDD

1. MOTORBIKE CONCERTO (1988-89) 24'49

Christian Lindberg, *trombone*
Gothenburg Symphony Orchestra,
Gilbert Varga, *conductor*
Recorded in the Concert Hall, Gothenburg,
September 12, 1997

Recording producer: Robert Suff
Recording engineer: Torbjörn Samuelsson,
Digitalfabriken
Manuscript: Swedish Music Information Center, Sthlm

TVÅ KÖRPOEM (1981) (Harry Martinson)

2. ANROP 3'00

3. TVÅ JAPANSKA LANDSKAP 4'31

The Eric Ericson Chamber Choir,
Eric Ericson, *conductor*
Recorded in studio 2, Radiohuset,
Stockholm, March 31, 1988
Recording producer: Gunnar Andersson
Recording engineer: Olle Bolander
Publisher: Edition Reimers, Stockholm

4. ACINTYAS (1986) 14'16

The Stockholm Chamber Orchestra,
Leif Segerstam, *conductor*
Recorded in The Concert Hall in The Royal
Swedish Academy of Music, Stockholm,
November 21, 1995
Recording producer: Håkan Elmquist
Recording engineer: Rune Sundvall
Publisher: Nordiska Musikförlaget, Stockholm

5. SANCTUS (1990) 3'33

A Childrens' Choir of Adolf Fredrik,
Eva Ekdahl, *conductor*
Recorded in Österhaninge Kyrka, Stockholm,

November 20, 1997

Recording engineer and producer: Bertil Alving
Manuscript: Swedish Music Information Center, Sthlm

6. MY ASSAM DRAGON (1994/96) 18'06

John-Edward Kelly, *alto saxophone*
The Swedish Radio Symphony Orchestra,
Leif Segerstam, *conductor*
Recorded in the Berwald Hall, Stockholm,
October 30-31, 1996

Recording producer: Jan B. Larsson, SR
Recording engineer: Anders Häggglöf, SR
Manuscript: Swedish Music Information Center, Sthlm

7. DET ÄR EN ROS UTSPRUNGEN

(1990) 4'41

Michael Praetorius/Jan Sandström
The University Chamber Choir of the School of
Music in Piteå, Erik Westberg, *conductor*
Recorded in Luleå Domkyrka, January 18, 1997
Recording engineer and producer: Jens Braun
Publisher: Sveriges Körförbunds Förlag, Stockholm

Total time: 72'58

Executive producer: Ann Marie Belfrage
Commentaries: Fredrik Högberg
English translation: Cynthia Zetterqvist
Graphic design: Ermalm's Egenart 8
Photos: Lars Ermalm (colour), Ulf B. Jonsson
(Sandström), Henrik Svanberg (Lindberg)

*A Phono Suecia-recording produced by STIM (The Swedish
Performing Rights Society), Stockholm*

*P.O. Swedish Music Information Center; Box 27327,
SE-102 54 Stockholm, Sweden. <http://www.mic.stim.se>*

With support from the Swedish National Council for
Cultural Affairs

7 1391971 000872

© & © 1998
STIM/
Swedish Music
Information
Center

JAN SANDSTRÖM
MOTORBIKE

PHONO SUECIA
PSCD 87

JAN SANDSTRÖM
MOTORBIKE

PHONO SUECIA
PSCD 87